

Miten säilyttää yhdistystoiminnan elinvoimaisuus muuttuvassa toimintaympäristössä?

ARTO BÄCKSTRÖM
JÄRJESTÖPÄÄLLIKKÖ, KONSULTTI

Esittely

Arto Bäckström

Järjestöpäällikkö Green Building Council
Finlandilla

Järjestöjohtamiseen, -hallintoon ja -talouteen
sekä arviointiin ja kehittämiseen erikoistunut
konsultti

Aikaisempaa kokemusta myös mm. sote-,
nuoriso-, opiskelija- ja urheilujärjestöistä sekä
muista kansalaisjärjestöistä

Strategisen ajattelun kulmakivet

Missä olemme nyt?

Mitä haluamme saavuttaa?

Miten pääsemme sinne?

→ STRATEGIA

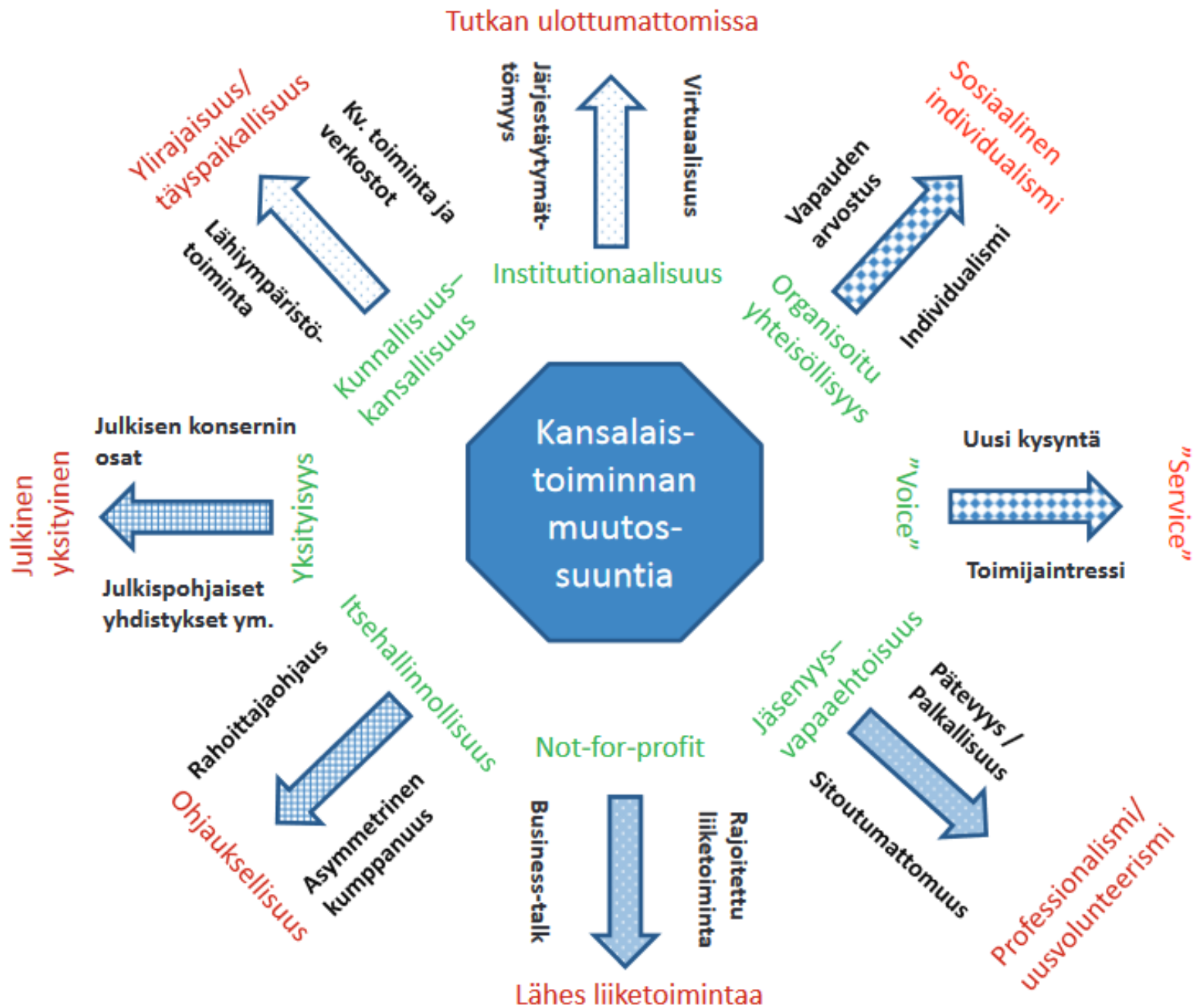
Toimintaympäristön muutoksen analysointi

TILANNE- JA TULEVAISUUSKUVIEN RAKENTAMINEN

Missä olemme nyt?

a) **Toimintaympäristön tilanne:** ulkoiset toimintaedellytykset, politiikka ja yhteiskunta, järjestösektori, trendit, tulevaisuuden ennakointi, uhat ja mahdollisuudet...

b) **Organisaation tilanne:** elinvoimaisuus, kyvykkyydet, resurssit, organisaatiokulttuuri, rakenteet, arvot, vahvuudet ja heikkoudet...

Kansalaistoiminnan muutossuuntia

Saukkonen, Pasi 2013. Kolmas sektori - vanha ja uusi. Kansalaisyhteiskunta, 4 (1), 6-31

Muita trendejä, ajureita ja muutosilmiöitä

Yhdistykseen suoraan vaikuttavia

- ▶ Julkisen rahoituksen epävarmuus
- ▶ Hallinnollisten velvoitteiden muuttuminen
- ▶ Sidosryhmien kasvavat odotukset
- ▶ ...

Laajemmin yhteiskunnallisia

- ▶ Teknologinen kehitys (digitalisaatio)
- ▶ Ilmasto- ja ympäristökriisi
- ▶ Väestömuutokset
- ▶ Polarisaatio ja turvattomuuden kasvu
- ▶ Poliittinen ilmasto ja aatevirtaukset
- ▶ ...

Toimintavaihtoehtojen valinta

KESKEISTEN STRATEGISTEN KYSYMYSTEN TUNNISTAMINEN JA
RATKAISEMINEN

Mitä haluamme saavuttaa?

- ▶ Miksi järjestö on olemassa? Mihin tarpeeseen se vastaa?
 - ✓ Missio
- ▶ Mikä on tavoitetilamme pitkällä aikavälillä?
 - ✓ Visio

Kirkas missio ja visio ovat toiminnan punainen lanka etenkin muutostilanteissa!

Miten
pääsemme
sinne?

Sopeutumalla muuttuviin olosuhteisiin?

Tekemällä jotain uutta?

Tekemällä jotain toisin?

Asemoitumalla ympäristöön?

Keskittymällä valittuihin asioihin?

Näkökulma: Uudistaminen ja innovointi

Pitäisikö
olemassa oleva
toiminta järjestää
uudella tavalla?

Pitäisikö
yhdistyksen
tehdä jotain
muuta?

Näkökulma: Erikoistuminen ja rajaaminen

Voitteko tehdä vähemmän asioita mutta paremmin?

Pitäisikö toimintanne kohderyhmiä rajata?

Näkökulma: Verkostot ja kumppanuudet

Uskallatteko olla riippuvaisia toisista toimijoista?

Mitä voitte luvata kumppaneillenne?

Näkökulma: Yhdistyminen ja purkautuminen

Voisiko joku muu
taho jatkaa
samaa
toimintaa?

Tarvitaanko
yhdistystä enää
tarkoituksen
toteuttamiseen?

Yhdistymisen prosessi

- ▶ Yhteinen tilannekuva ja tavoitteet: miksi yhdistytään?
- ▶ Toteutustavan valinta: uusi yhdistys vai toisen sulauttaminen toiseen?
- ▶ Yhdistymissopimus: mitä siirtyy, minne, miten, milloin ja minkälaisin ehdoin?
- ▶ Purkautumisbyrokratian (ja mahdollisen perustamisbyrokratian) hoitaminen
- ▶ Jäsenten liittyminen ja uuden toimintakulttuurin luominen

Tärkein muistettava asia on ylitsevuotavan runsas viestintä jokaisessa vaiheessa.

Yhteenveto

1. Luokaa yhteinen tilannekuva yhdistyksen ja toimintaympäristön nykytilasta ja tulevaisuudesta
2. Luokaa yhteinen näkemys yhdistyksen halutusta tulevaisuudesta (visio) ja tarvittavista muutoksista toiminnan elinvoimaisuuden turvaamiseksi (strategia)
3. Tunnistakaa ja rakentakaa tarvittavat kyvykkyydet muutoksen toteuttamiseksi

Rakentakaa kulttuuria, jossa

01

Tulevaisuuteen
suhtaudutaan
uteliaasti

02

Dialogia kyetään
käymään
vaikeistakin
asioista

03

Isoja päätöksiä
tehdään
seuraavia
sukupolvia
ajatellen

Kiitos! Ollaan
yhteydessä!

Arto Bäckström

p. 040 5242402

sp. arto@artobackstrom.fi

www.artobackstrom.fi

